

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

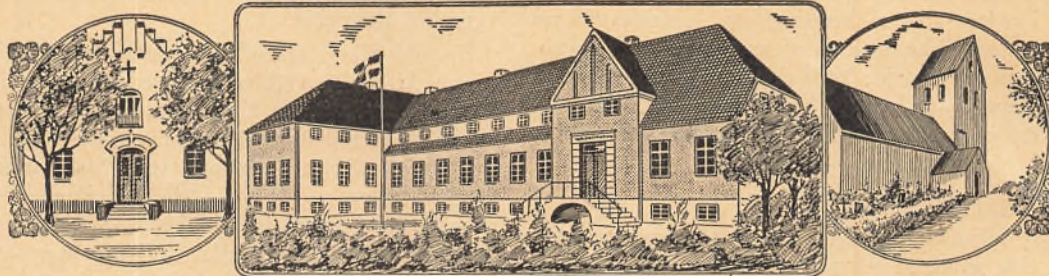
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FRA NR. NISSUM HØJSKOLE

Juni 1957

„Bed og arbejd.“

49. årgang nr. 6

Elevfesten 1957

6.—8. juli

Alle vore tidligere elever og venner med deres pårørende og venner indbydes hjerteligt til vor elevfest. De sidste årgange møder naturligvis; men vi håber også at se mange af jer, der hører til de ældre eller noget ældre. Selv om I ikke kender så meget til den nuværende lærerstab, så er det dog jeres skole, der holder fest, og I er lige så velkomne som dem, vi kender bedst.

Da det kan være lidt vemodigt at træffe en gammel elev, der fortæller os, at: „Der er slet ingen fra mit hold“, vil vi især opfordre jubilæumsholdene til at møde flittigt op.

Jubilæumsholdene:

51-52 og 52 (5 års)
46-47 og 47 (10 års)
41-42 og 42 (15 års)
36-37 og 37 (20 års)
31-32 og 32 (25 års)
26-27 og 27 (30 års)
21-22 og 22 (35 års)
16-17 og 17 (40 års) osv.

Lad os bede om, at festen må blive til Guds ære og os til gavn og glæde. Vi håber at se en stor flok allerede lørdag aften, og at mange bliver til mandag middag. Velkommen alle, som kan være med.

Os alle 90 på skolen.

Program for elevfesten:

Lørdag den 6. juli:

20,30: Aftenkaffe, velkomst, andagt og indkvartering.

Søndag den 7. juli:

7,30—9,15: Morgenmad.

8,00: Vort nye flag går til tops.

9,30: Gudstjeneste med altergang.

Missionshuset benyttes, da kirken i tiden restaureres.

12,00: Frokost med kaffe.

14,00: Eleverne synger under ledelse af organist Lund, Randers.

15,00: Gymnastikopvisning.

16,00: Offentligt møde med taler af pastor E. Mejdahl, Næsborg, og lærer Lindskov Rasmussen.

17,30: Middag.

19,00: Vore egne underholder.

20,00: Generalforsamling i elevforeningen, oplæsning af hilsener m. m.

21,00: Aftenkaffe og festlig afslutning.

Mandag den 7. juli:

8,00: Flaget hejses. Morgenmad. Bibeltime. Fjordtur.

12,00: Middag og afslutning.

BETALINGEN

er som sædvanlig sat til 10 kr. for hele festen. Da der let går 2 kr. til arrangementet, bliver der kun 8 kr. til betaling for 7 måltider. Så tro endelig ikke, at skolen tjener penge på festen; men det kan gå, fordi vi har så megen hjælp af eleverne, og fordi vi har lokalerne. De, der intet nyder, burde egentlig betale de 2 kr., hvis de er her søndag aften — især.

SPISEREDSKABER

Vil man være sikker på at få nogen mad for sine penge, så må man medbringe ske, gaffel og kniv. En teske kan også være nyttig. Vi har nogle spisebestik, som vi lejer ud; men de er meget dyre, og vi har kun få.

GEVINSTER

til en fornøjelig bortlodning modtages med tak; men send dem endelig i god tid, så vi kan få det hele vel tilrettelagt. Det ville være godt, om der på den måde kunne blive et pænt bidrag til byggesagen.

INDMELDELSE

Vil I være gode mod os, så indmeld jer og helst skriftligt, og send så brevet tidligst muligt og senest den 2. juli. Den trykte indmeldelses-seddel på bladets bagside kan benyttes.

RUTEBILER

afgår fra Struer: Lørdag 18,30 og 20,50. Søndag 10,56 og 14,20. Ved afrejsen går der bil fra Nr. Nissum til Struer: Søndag 17,35, 19,50 og 23,20. Mandag 7,02, 9,50 og 13,25.

HUSK INDMELDELSEN

Moskva kender ingen tårer

Da tyskerne i 1940 besatte Norge, gik en del norske kommunister ind i kampen tilsluttet Sovjets efterretningsvæsen. En af dem var Osvald Harjo. Han blev taget til fange af Gestapo, men det lykkedes for ham at undslippe og komme frem til Sovjetunionen. Her ventede han at finde venner, som ville tage sig af ham, han havde jo kæmpet for Sovjet som partisan. Modtagelsen blev anderledes, end han havde forestillet sig. Han blev anklaget for at være tysk spion og dømt til 15 års strafarbejde. Da 13^{1/2} år var gået, slap han fri som følge af den nor-

ske stats indgriben. Sine oplevelser og indtryk af det sovjetiske system har han nedfældet i en bog, som udkom i fjor, „Moskva kjenner ingen tårer“ er dens titel.

Osvald Harjo er født i Finmarken i Nordnorge. Allerede i 1920'erne sluttede hans far sig til kommunismen og kom til at sidde i skolestyret og herredsstyret som kommunisternes repræsentant. Osvald blev opdraget i den marxistiske ideologi, og da han i 1940 indvilgede i at arbejde som spion for Sovjet, var det ikke, fordi han øjnede muligheden for at tjene penge. Han gjorde det af overbevisning, og fordi han mente, det var det rette. I de to år, der gik, inden han blev arresteret af Gestapo, lykkedes det ham at skaffe russerne mange værdifulde efterretninger. Flere gange var det ved at gå galt. I længere tid havde han en russisk spion skjult i sit hus — også under en af Gestapos razziaer.

I 1942 gik det galt. En russisk radiotelegrafist rømte fra sin gruppe over til tyskerne. Han angav Harjo, som blev arresteret. Under tortur tilstod han at have arbejdet som russisk spion. Men inden dommen faldt, lykkedes det ham, sammen med en norsk politimand, Harald Rygh, at flygte. De fik kontakt med deres partisangruppe, og efter en anstrengende tur nåede de frem til Sovjet — sikre på, at nu var deres trængselstid forbi. Det viste sig, at den først nu begyndte. De kom til en militærforlægning i Kola. Forholdene var usle; maden dårlig, tøj var der lidt af, og hvis de skulle uden for forlægningen, blev de altid ledsaget af en soldat. Det var noget helt andet end det, de havde ventet, og Harjo skrev et brev til Stalin. Heri klagede han over forholdene. Der måtte være en fejl i administrationen, skrev han. Nogle dage efter kom han i sit første forhør. Russerne ræsonnerede: den, som vover at klage over forholdene i Sovjetunionen, må være spion. Åben kritik var de ikke vant til, og tålte den ikke. Så fulgte det ene forhør efter det andet. I tre måneder var Harjo hver nat til forhør, under tortur. Om dagen blev der ikke nogen hvile. Så snart han ville lægge sig, kom de russiske vagter og brøled: stå op! Anklagerne lød på, at Harjo over for Gestapo havde indrømmet, at han havde arbejdet som russisk spion, hvilket var rigtigt. Tyskerne havde — takket være den

russiske radiotelegrafist, som var flygtet over til dem — så god rede på alting, at det var helt omsonst at nægte noget som helst. Desuden blev han beskyldt for i 1936 at have været med til at myrde en finsk kommunist — hvad der var løgn. Man indhentede oplysninger hos de partisaner, Harjo havde arbejdet sammen med. Alle forklarede de, at Harjo havde været loyal, han havde skaffet dem mad og tøj, hvad der var svært i Norge på den tid, og han havde aldrig talt ondt om Sovjetunionen. Den russiske kaptajn, som forhørte ham, erklærede, han havde bestukket sine partisanammerater til at tale godt om sig. En russisk fængselslæge fik udvirket, at han ikke kom i forhør og under tortur. Så blev han ført til en fangelejr, og der ville så blive ført retssag, hed det sig. På rejsen traf han Harald Rygh, men denne ville ikke tale med ham. De fik opklaret, at russerne over for Rygh havde erklæret, at Harjo havde tilstået at være tysk spion, og over for Harjo havde sagt, at Rygh havde tilstået. De kom på skovarbejde. Maden bestod af græssuppe, 40 g soyagryn og 500 g brød, der var så vådt, at det, når det blev tørt, svandt ind til 250 g. Det var alt, hvad de fik på en dag, og det var hårdt arbejde i skoven. Kunne de ikke klare normen, blev rationen nedsat. Mange døde på grund af manglende ernæring, de faldt simpelthen sammen under arbejdet. Rygh fik dysenteri og døde i august 1943.

Endelig — i maj 1944 — faldt dommen. Harjo var blevet dømt til 15 års strafarbejde for spionage mod Sovjetunionen. En medfange rådede ham til at skrive under, hvis ikke han ville skydes. Harjo havde ikke været i nogen retssal.

Og nu fulgte så 13 år i forskellige fangelejre. Arbejdet var forskelligt, som Harjos helbreds-tilstand nu var til. En tid var han udskrevet til „invalidbrigaden“, og lægen tilbød ham et job som sygepasser. Arbejdet bestod i at fjerne ekskrementerne, som de syge fanger lagde på madrasser og gulve. Der var ingen redskaber, så det måtte udføres med hænderne. Over halvdelen af fangerne var så syge, at de ikke kunne stå op, og der var ingen lagner eller madrasser, så der kunne blive skiftet. Man tørrede madrassen af og vendte den i håb om, at den var tør på den anden side. Dagsrationen af brød var

400 g, men enkelte dage fik Harjo 100 ekstra for at være sygepasser.

Fleere gange blev Harjo flyttet til andre lejre, kom på „etappe“, som det hed. Transporten foregik i kreaturvogne. Fangerne blev stoppet ind, til de stod som sild i en tønde. Hver dag fik de 500 g brød og en bid fisk, som de skyndte sig at spise. Gemte de det, blev de plyndret af deres medfanger. Værst af alle var de kriminelle fanger, som endog ikke gik af vejen for at myrde deres kammerater, hvis de kunne redde en stump brød ved det. Fangerne måtte selv bygge de barakker, de og deres vogtere skulle bo i. Materialerne bestod af tømmer, ler, sand, savsmuld og hestegødning. Materialet blev blandet ved, at de kvindelige fanger æltede det med bare ben. Undertiden byggede de også huse af teglsten. Ydervæggene var 50 cm tykke, men uden hulrum.

Skildringen af en lejr lyder sådan: Der går et tre meter højt plankeværk rundt om lejren. På indersiden af gærden er der et ingenmandsland på 15 meter. En ståltråd er spændt rundt om hele lejren, og hunde er bundet fast til ståltråden. Vagttårne på omkring to meters højde er rejst i de fire hjørner af lejren. Oppe i vagttårnet står soldater klar med maskingeværer hele døgnet rundt. — Inden for plankeværket er der et ingenmandsland på 10 meter. Tre meter fra plankeværket er der en pigtråds-spærring på kryds og tværs. Ingenmandslandet i lejrområdet bliver pløjet, harvet og revet. Blot en kat forvilder sig derind, bliver der spor efter den. Morgen, middag og aften bliver dette ingenmandsland inspiceret. Kommer en fange, forsætligt eller af vanvare, ind i dette område, bliver han skudt.

Arbejdsdagen i en sådan fangelejr forløber således: Frokost kl. 6, den bestod af 500 g kål-suppe. Brødrationen var på 500 g, men efter 1951 blev den hævet til 700 g. Brødet skulle vare til hele dagen. I 1955 var der 52 pct. vand i brødet. En kvindelig fange, for hvem det lykkedes at bage brød med et vandindhold af 62 pct., fik sin straf nedsat som tak. Inden fangerne gik ud til arbejdet, blev de undersøgt, om de skjulte breve eller andre smuglervarer. Indtil 1949 blev der også oplæst en kort „lektie“, der i al sin enkelthed lød sådan: „Til højre eller til venstre — ni gram“ — hvilket betød, at den,

som vovede sig ud af geleddet, uden varsel fik en russisk kugle på ni gram i kroppen. kl. 12 begynder middagspausen, som varer en time. Middagen består af 500 g kålsuppe og 200 g havresuppe. Klokkeren 5 er der opstilling og tilbagemarch mod lejren. Aftensmaden serveres i spisebarakken: 500 g kålsuppe, 200 g grød og en stump fisk på 35 g. Både ben, skind, hovede og indmaden af fisken bliver slugt. Hvis der findes solsikkeolie, får fangerne 10 g af den i grøden. Så snart man har spist, tumler man ind i sin køje og sover med det samme. Hvis en fange nægter at gå på arbejde, bliver hans temperatur taget. Er han ikke syg, bliver han sat i „isolator“, og brødrationen bliver nedskåret til 300 gram.

Forholdene blev lidt bedre efter Stalins død og Berias fald. Arbejdsdagen blev skåret ned fra 12 til 8 timer. Der blev udbetalt penge for arbejde, som oversteg normen. Fangerne fik fri på søndagene, 1. maj, 7. november og nytårsdag. Før 1954 havde de kun fri hver 10. dag, under krigen arbejdede de 365 dage om året.

Klæderne bestod om vinteren af et sæt lærersundertøj, vatteret jakke og bukserdongeryjakke, vatteret yderjakke, vatterede filtstøvler, hue og handsker. Om sommeren bestod påklædningen af et sæt sommerundertøj, et par dongerybukser og sejldugssko. Det meste af tøjet skulle vare til to sæsoner, og de, som var dårligst til at arbejde, fik det ringeste tøj.

Hvad for mennesker traf Harjo i disse tvangsarbejdslejre? En finne var ligesom Harjo anklaget for spionage og idømt 15 års strafarbejde. En anden finne var i beruselse kommet for nær til den russiske grænsebom, blev taget med over grænsen, anklaget for spionage og forhørt under tortur. Han prøvede flere gange at begå selvmord, men det lykkedes ikke for ham. En fremtrædende finsk kommunist, Kivi, havde i 1921, da Moskvas programteser skulle vedtages af det finske kommunistparti, opponeret mod nogle af dem. I 1931 flygtede han til Sovjet, han idømtes 15 års strafarbejde. En finsk major blev i 1948 kidnappet, ført til Moskva, anklaget for at kæmpe mod revolutionen. Straffen: 25 års tvangsarbejde. En tysk læge, Becker, flygtede fra Hitler-Tyskland, fordi han regnede med at blive arresteret af nazisterne, han endte sit liv i en fangelejr. I lejrene traf Harjo folk

af mange forskellige slags: „kriminelle og politiske fanger, unge og gamle, invalider og raske mennesker, kvinder og mænd, svenskere, tyskere, ungare, alle russiske nationaliteter, kinesere, japanere, koreanere, amerikanere, spaniere — så at sige alle verdens nationaliteter var repræsenterede“. — Ikke sært, at mange fanger sagde: „Det er underligt, at vi skulle havne i slavelejre i Sovjetunionen for at virkeliggøre den stolte parole: „„Proletarer i alle lande — foren jer!“

Fangerne selv regnede med, at tallet på dem, som sad i fangelejr eller var deporteret til anvisede steder, lå et sted mellem 10 og 15 mill.

I løbet af de 13 år fik Harjo også kendskab til livet uden for fangelejrene. Levestandarden var meget dårlig. Køerne brugtes som trækdyr og måtte gå ude selv i 30 graders kulde. Men bedre at lade dem gå ude, hvor de kunne få lejlighed til at bevæge sig, end at lade dem stå inde i en utæt stald og måske fryse ihjel. Når fangerne kom uden for lejrene for at arbejde, måtte de passe godt på deres værktøj og redskaber. „De frie“ stjal dem. De, som havde udstået deres straf, fik sjældent lov at rejse hjem til deres familie, men blev anbragt i Sibirien i specielle områder uden pigtråd, og fik kun lov at rejse på familiebesøg efter særlig tilladelse fra det hemmelige politi.

Var der slet ingen gode og medfølelse mennesker? Jo, men det var så lidt, de kunne udrette. Flere gange kom lægerne Harjo til hjælp, og engang han skulle udføre et arbejde for en af embedsmændene i landsbyen, fortalte denne ham, hvor han kunne finde mad. Den ene dag fandt han brød, den anden dag mad, som var kogt i en natpote. Det var ikke muligt at få noget andet kokekar.

Fra norsk side havde man flere gange gjort forsøg på at få Harjo tilbage til Norge. Der blev forespurgt både gennem udenrigsministeriet og gennem Røde Kors, men russerne nægtede, at Harjo overhovedet befandt sig i Sovjet. To andre nordmænd, som kom hjem i 1949 og 1953, fortalte, at Harjo stadig var i live. Da statsminister Gerhardsen i 1955 var på besøg i Moskva, anmodede han om, at Harjo måtte blive løsladt. Kort derefter fik han lov at rejse.

Da Harjo kom hjem, erfarede han, at man havde gjort meget for at få ham frigivet. Fag-

Sommerholdet 1957

Forreste række fra venstre: Martin Sønderby, Børge Færk, Mette Madsen, Vorgod, Margit Hvolbøll Mikkelsen, St. Rise, Ærø, Kirsten Lillelund, Timring, Kirsten Hornstrup, Sjørring, Elin Østergaard, Siem, Grethe Lisby, Strande, Tove Mikkelsen, Valsgård, Inga Dybdahl Andersen, Gundtoft, Irene Pedersen, Tofte, Færøerne, Annelise Sørensen, Vejrumbro, Citta Smith, Snebjerg, Tove Klinkby, Hygum, Lis Lind, Nr. Lem, Inga Haaning Andersen, Tæbring, Mors, Margit Haaning Andersen, Ø. Assels, Mors, Julia Højgaard, Tofte, Færøerne, Anna Thise, Fur, Anna Mogensen, Gedsted, Maja Mikkelsen, Vinderup, Ellen Byskov, Bit Smith.

2. række fra venstre: Lissi Troelsen, Bording, Solveig Nielsen, Give, Aase Jeppesen, Sundstrup, Edith Dahl Knudsen, Vildbjerg, Marie Hansen, Ljørslev, Vera Hofmand, Sørvad, fru Lindskov Rasmussen, lærer Lindskov Rasmussen, fru Kristensen, Kirsten, forst. Kristensen, vikar E. Svendsen, frk. Jeppesen, frk. Jørgensen, Elna Lund, Møldrup, Birgit Hansen, Brenderup, Anna Skov Jensen, Hygum, Jenny Lund.

3. række fra venstre: Herdis Kortegaard, Gettrup, Ruth Thomasen, Herrup, Ester Hougesen, Allingåbro, Benta Godsk Pedersen, Maderup, Ruth Vibskov Christensen, Vejle, Tove Hostrup, Djernes, Thisted, Else Vestbo, Brosbøl, Birgit Langergaard, Resen, Magda Grysbæk, Nr. Felding, Kaja Andersen, Rannum, Bente Holme Jensen, Vorgod, Aase Svankjær Nielsen, Ry, Inger Lise Mikkelsen, Ørding, Mors, Ruth Holm, Durup, Anna Marie Mejdahl, Næsborg, Lilly Larsen, Gedsted, Irene Sørensen, Vejrumbro, Jenny Eliassen, Saltangara, Færøerne, Jane Overgaard, Fårtoft, Mors, Karen Margrethe Jakobsen, Vejrum, Struer, Johanne Nielsen, Viborg Vestermark, Birthe Vittrup, Herrup, Ester Nørby, Hygum, Margrethe Olsen.

4. række fra venstre: Ulla Galmstrup Pedersen, Sørvad, Grethe Moeslund, Iller, Ansby, Herdis Nielsen, Fjilstervang, Oda Johansen, Ørum, Djurs., Ruth Kristensen, Hørve, Anna Nielsen, Frederikssund, Ellen Gudrun Nørsøller Andersen, Vejrum, Struer, Metha Pedersen, Hjerm, Inger Kristensen, Gundso-magle, Tove Pedersen, Krogager, Laura Hansen, Timring, Erna Primdahl, Durup, Anni Pedersen, Tofte, Færøerne, Nanna Vangsgaard, Hørdum, Karen Margrethe Hansen, Gødstrup, Karen Madsen, Hørve, Lilly Andersen, Kjellerup, Britta Dybdahl Andersen, Gundtoft, Gerda Risom, Hodsager, Betty Pedersen, Krogager, Bodil Nissen, Ålbæk, Tvis, Margit Videbæk Andersen, Haunstrup, Bente Jensen, Vestervig.

foreninger havde indsamlet underskrifter, og store forsamlinger havde vedtaget resolutioner. Men der var nogle mænd, som ikke rørte en finger for at få ham løsladt, de norske kommunister. De lod en tidligere kampfælle i stikken og erklærede, at det var løgn og propaganda, når

det blev fortalt, at Harjo sad som fange i Sovjets tvangsarbejdslejre.

Inden Harjo rejste over grænsen til Norge, sagde en russisk politiofficer til ham: „Når du kommer tilbage, må du fortælle om opbygningen og om fredskampagnen, som foregår her i

Sovjetunionen. Husk, at du fortæller sandheden om os.“

Harjo slutter sin bog:

„Og det løfte, jeg gav MVD-officeren, før jeg forlod Sovjetunionen, skal jeg holde. Jeg skal fortælle sandheden.“

— Det er en trist bog at læse. Det er en beretning om menneskelig lidelse, som synes uden ende. Det er Sovjet set fra indersiden. Er det ikke løgn? spørger man måske, en beretning skrevet af en skuffet og bitter mand? Harjos bog er ikke den eneste, der fortæller om disse forhold. Der er andre skildringer, som siger det samme. Et citat til: „I lejrene har jeg været sammen med mennesker og folk fra alle nationer, også russiske krigsfanger, som har siddet i Tyskland, Finland, Italien, Frankrig, Danmark og Norge. De havnede i fangeleje i Vorkuta, Kolyma, Karaganda, Kargopol, Bugtovania og mange andre steder med domme på 10 til 25 år. Jeg har også været sammen med estlændere, letlændere, litauere, ungarere og mange andre nationer, som er blevet deporteret til Nordrusland og Sibirien. Når man har oplevet det, kender man en anden side af Sovjetunionen, end de indbudte delegationer får at se.“

I Danmark har vi en demokratisk styreform. Den er ikke på alle måder ufejlbarlig. Men vi er dog ikke på samme måde som i Sovjet og Folkedemokratiene udsat for vilkårlighed og overgreb. Her bliver ingen fængslet for sin politiske overbevisnings skyld, og vi kan frit fremføre vor kritik af politikerne og de love, de vedtager. Her kan ingen anbringes i et fængsel og få lov til at sidde der i måneder, eller måske år, før hans sag kommer for en domstol. Den, der bliver arresteret, kan være sikker på, at der bliver ført retssag. Domsinstanserne værner om borgernes rettigheder. Vi har tale- og forsamlingsfrihed, og vi har lov til at danne politiske partier. Måske er disse ting ikke så selvfølgelig, som vi mange gange tror. Burde vi ikke skønne mere på vore demokratiske rettigheder, end vi undertiden gør?

Harjos bog hæver sig ikke til en debat om politiske idéer og tankekonstruktioner. Den refererer blot enkelt og ligefrem, hvad et menneske kan blive udsat for i Sovjetunionen. Men bogen er et memento til dem som mener, at det er let at bygge bro mellem Øst og Vest. Den

viser os lidt af, hvor stor forskel der er i opfattelsen af mennesket i de vestlige demokratier og i Rusland.

Vi skal gøre, hvad vi kan, for at fremme fred og forståelse mellem verdens forskellige folkeslag. Men går vi ikke somme tider på akkord med den menneskeopfattelse, vi har vundet os i de vestlige demokratier, når vi sender delegationer til Sovjet og lader vore politikere holde hyldestaler og overrække gaver til Sovjets ledere?

Er det rigtigt at os at lade de mænd, som står i forgrunden i vort offentlige liv, udveksle gaver og smil med mænd, der har så meget blod på hænderne, som Sovjets ledere har?

Frits Jacobsen.

Bogen fås også i dansk oversættelse. Forlaget „Fremad.“ Kr. 9,75.

(Fra Børkop højskoles elevblad).

* Hjemme fra skolen

Her sker vel næsten hver dag et eller andet, og eleverne, der nu alle er mødt igen efter pinseferien, er blevet klar over, at tiden går alt for hurtigt.

Vort stævne i Vinderup blev i år en ekstra oplevelse; dels talte lærer A. C. Nielsen så godt til os, og dels var de gode Svenstrup-boeres gæstfrihed enestående. Det var smukt af dem at inviteret 90 til aftensmad. Vi siger dem hermed vor bedste tak, og vi håber, der skal blive en lejlighed til at takke på anden vis også.

En søndagstur på cykle til Resenborg blev også både vellykket og fornøjelig.

Vore tanker arbejder nu meget med elevfesten og den store udflugt; men det daglige lægger også stærkt beslag på vor opmærksomhed, så vi må passe på, at vi ikke bliver forjagede. Byggesagen er særlig spændende, fordi vi ikke ved, om det bliver straks, vi skal i gang, eller det vil vare år. Vinterskolen, der er forbi, må vi også tænke på, og vi takker for alle gode breve. — De er os til megen glæde. Vinterskolen 57-58 giver stadig mange henvendelser om efterskoleophold, men efterskolen har været besat i 3 måneder. Med højskolen til vinter går det mere langsomt, men efter tiden er det meget, at vi har 9 indmeldt. Vi plejer kun at have et par

stykker. Fortæl de unge mænd, at det nu er på tide at tænke på at komme på højskole.

Slut op om arbejdet, der gøres for at få elever på skolen, og slut op om byggesag og elevfest.

Anmeldelse

Anna Marie Rüber: LINA SANDELL. 190 sider. 12,75. (Lohses forlag eftf.).

Når man kender en del af Lina Sandells sange og er glad for dem, glæder man sig uvilkårlig til at læse bogen om hendes levnedsløb.

Det har været et stort arbejde for forfatterinden at samle hele dette materiale om Lina Sandell, men det er lykkedes hende at give os et godt billede af hele hendes liv og virke. Vi hører om slægten lige fra 1791 i Trøderyd præstegård og følger den til Lina Sandell's død i 1903.

Lina Sandell var ikke legemlig stærk, og livet igennem var hun ude for mange og svære prøvelser. Hun havde en stærk og barnlig tro til Jesus, og det er nok derfor, hendes sange, der har hendes eget liv til baggrund, endnu har stor betydning for os i dag. Vi tænker på: „Kun en dag, et øjeblik ad gangen“, „Ingen er så tryk i fare“, „O Jesus, dit navn er i nøden.“ I stille natte timer, når søvnen ikke ville indfinde sig, kom sangene tit helt færdige til hende, og hun måtte nedskrive dem med det samme.

Det var Lina Sandell's livserfaring, at selv tunge dage har megen skjult glæde. Under alle forhold fandt hun meget at takke for: „Jeg kan ikke tælle dem alle, de tegn på Guds godhed, jeg fik.“

Bogen er meget vidtfavnende, og det kan måske knibe at skelne alle de mennesker, der kom ind i hendes liv, men læs den selv og lær derved en af Sveriges mest kendte digtere at kende. Kj.

Højskolelandsstævne

på Himmelbjerget

PROGRAM:

Søndag den 21. juli kl. 14,00.

1. Fællessang.
2. Velkomst.
3. Korsang af højskoleelever.
4. Forstander J. Magelund, Haslev udvidede højskole, taler.
5. Fællessang.
6. Forstander P. Møller, Tommerup højskole, taler.
7. Optrin af højskoleelever.
8. Forstander P. H. Lauritsen, Hoptrup højskole, taler.
9. Korsang af højskoleelever.
10. Afslutning — fællessang.

NB. Vi regner med at være færdige med stævnet klokken 17,30.

Med hjertelig hilsen fra gamle elever på Silkeborg-egnen.

HØJSKOLEPOST

Vore møder.

23. juni: Fjeldsø. L. R.
27. juni: Hjerm. A. Kr.
16. juli: Nr. Felding. A. Kr.

Vandremappernes besøg.

25. maj. „Brevduen“ 39-40.
10. juni. „Vintergækken“ 27-28.

Vinterskolen 57-58.

Vi tænker nu meget på højskolen til vinter. Vil I fortælle de unge mænd, at det er klogt at søge understøttelse inden 1. juli. Man skal bare henvende sig til sognerådsformanden eller på kommunekontoret. Der kan også søges meget senere, men det er da rart at få besked i god tid. Og sig så til dem, at de skulle skrive til Nr. Nissum efter program. Vakler de mellem højskole og landbrugsskole, så sig til dem, at de begår ingen fejl ved at tage højskolen først.

Byggesagen.

Jakob Kristensen 53-54	10 kr.
Møde i Hammerum	95 kr.
Gdr. Anders Madsen, Lomborg	10 kr.
M. og A. N. P.	200 kr.
Tiende maj (kan)	100 kr.
Alma og Erik Sahlholt, Gullestrup	100 kr.
Nora Christensen 1949	5 kr.
Oda Vendelbo 1942	10 kr.
Lis Mølgaard, Glyngøre	20 kr.
Kr. Jul, Valby 21-22	15 kr.

For ialt 565 kr. meddeles hermed kvittering og hjertelig tak. Tidligere indk. 7200 kr. Ialt 7765 kr.

Hallo! 54 og 55.

Samlede i Annelise V. Christensens hjem 2. pinse-dag sender vi en hilsen til vore kammerater samt alle på skolen og alle bladets læsere.

Erna Jensen 54. Annelise V. Christensen 55. Emmy Andersen 55. Birthe Andersen 55. Ruth V. Christensen 57.

Adresseforandringer

Sommerskolen:

- 1956 Frk. Betty Andersen, „Nygård“, Vejrum, Vejrumbro. — Fru Betty Jacobsen, „Solbakken“, Sødal mark, Rødding pr. Viborg.
Frk. Bodil Fruelund Andersen, Haslevvej 61, Åbyhøj. — Fru Bodil Fruelund Kærgaard, „Øhuset“, Eskildstrup, Farendløse.
Frk. Edith Balle, Balle, Silkeborg — samme, Kastanieallé 11, Herning.
Frk. Anna Marie Baltzer, adr. Ernst Madsen, Abildå, Grønbjerg. — Fru Anna Marie Madsen, adr. købmand Madsen, Abildå, Grønbjerg.

- 1956 Frk. Rita Thode Nielsen, Ørum mark, Ørum Djurs. — samme, adr. læge Lund, Østergade 9, Grenå.
Frk. Hilda Olsen, „Ørnekafeen“, Hostrups-gade 37, Silkeborg — samme, „De gamles Hjem“, Sanatorievej 45, Silkeborg.
Frk. Aase Risum, „Raunholt“, Ejsing, Vin-derup — samme, Vinderup Apotek, Vinde-rup.
Frk. Tove Tvergaard, „Gudnæsgård“, Has-sing, Thy — samme, adr. direktør Wiuff, Gasvej 21, Horsens.
- 1955 Frk. Mary Frøkjær, „Brydevig“, Ås pr. Vildsund Vest, Thy — samme, Apoteket Koldby pr. Hørdum, Thy.
Frk. Minna Laursen, Bjergsted, Jyderup — samme, Sygehuset, Kalundborg.
Frk. Inga Mose, Sømandshjemmet, Lemvig — samme, Smedsgård, Hygum pr. Klinkby.
Frk. Dora Olsen, Enhøjsvej 5, Allerød. — Fru Dora Svendsen-Tune, „Birkely“, Sjølsø-lund, Hørsholm.
Frk. Jonna Pedersen, „Fredebo“, Frøjk, Hol-steinbo — samme, Hvilehjemmet, Bjerggade 50, Struer.
Frk. Thora Bæk Jensen, Vorgod Hvilehjem, Herning. — Samme, Enghavevej 47, Holsteinbo.
- 1954 Frk. Elin Jørgensen, Smedegård, Tvis — samme, „Marielyst“, Frølund, Hammerum.
Frk. Dagny Bonnerup, adr. Karl Nørgaard, Skovsted, Thisted. — Fru Dagny Bedsted, Skovsted, Thisted.
Frk. Johanne Dahl, Elmely, Hjermind, Bjer-ringbro — samme, Amtssygehuset, afd. B III, Kjellerup.
Frk. Erna Tapager Jensen, Pederholmllé 10, Vejle — samme, Mindegade 26 st., Vejle.
Frk. Magda Pedersen, Bramdrup pr. Sim-mersted — samme, „Solbakken“, Højbjerg, Århus.
- 1953 Fru Margit Petersen, Toftir Eysturoy, Fjöroyar (Færøerne) — samme, Runavik, Eystu-roy, Fjöroyar.
- 1952 Frk. Karen Edel Østergaard, Grøns-gade 6, Holstebro — samme, „Merrildgård“, Vild-bjerg.
- 1950 Frk. Anna Lisse Borggaard, Asylgade 26, Thisted. — Fru Anna Lisse Eriksen, Asyl-gade 26, Thisted.
Frk. Edith Krabbe, Gammelby, Bedsted, Thy — samme, mejeriet „Thingtofte“, Gudum, Vestj.
Fru Martha Lene Kristensen, Kallevig pr. Todbøl st. — samme, Fjordvej 14, Skive.
- 1950 Frk. Greta Breinholt, Landbrugsskolen, Hammerum — samme, „Mariendal“, Beder.
Frk. Edith Nielsen, Sygeplejeforskolen, Fåre-vejle. — Sygeplejeelev frk. Edith Nielsen, Amtssygehuset, Ringkøbing.
- 1949 Suppl. sygepl. frk. Kis Østergaard Nielsen, Büilowsvej 18 c, København V. — Sygepl. frk. Kis Østergaard Nielsen, Charlotte Muncksvej 5 st. tv., Kbhv. N. V.

INDMELDELSESEDDEL

indsendes senest tirsdag den 2. juli til skolen. Er De ked af at klippe bladet i stykker, skriv så en tilsvarende anmeldelse og send den. — Tak.
Undertegnede

Navn	
Tydelig adresse	
der var elev vinteren/sommeren/år	
indmelder sig som deltager i elevfesten	
Jeg medtager som min(e) gæst(er):	
Navn(e)	
Jeg venter at komme med rutebil/anden befordring	
dag den	juli kl.
og at rejse	dag kl.
Skal højskolen sørge for natlogi?	Ja/nej
Kan De tåle at ligge i halm eller	på sovesal? Ja/nej
Udfyldes ved tilføjelser og overstregninger.	

- Vinterskolen:
- 56-57 Kristian Jakobsen, „Stangager“, Amtrup, Herning — samme, adr. Silius Madsen, Haunstrup, Herning.
Niels Christian Nielsen, Overviskum pr. Ørum Sdl. — samme, Nandrup, Flade, Nykøbing Mors.
- 55-56 Johannes Fabricius, „Virkelyst“, Nissum Semi-narieby. — Samme, Søndermarken, Lemvig.
- 54-55 Gunnar W. Dissing, Ejerslev pr. Sejerslev, Nykøbing M. — samme, Zone-Rednings-korpset, Brønderslev.
Hans Peter Hansen, „Lykkebo“, Hyrup, Stouby — samme, V. Trabjerggård, Gudum, Humlum.
- 1914 Karl Thomsen, Provstgårdbo, Vejrum, Struer — samme, Øster Halgård, Måbjerg, Holstebro.

Udgivet af

Nr. Nissum højskoles elev- og venneforening
Redigeret af forstander A. Kristensen.

CHRISTENSENS BCGTRYKKERI STRUER 5940

A 90
FRÆDERIKSBERG ALLE 22
STATENS PÆDAGISKE INSTITUT
NR. J. KRISTENSEN